

**Izvješće o biciklističkom podsustavu
unutar prometnog sustava Grada Zagreba
2017.**

Zagreb, 31. prosinac 2017.

UVOD

Prije više od petnaest godina počeli smo s denivelacijom rubnjaka na raskrižjima. Optrilike u to vrijeme postavljen je i prvi semafor za bicikliste. Naravno, tada se velik broj građana biciklom kao prijevoznim sredstvom nije kretao gradom, a bicikl se najviše koristio za rekreaciju. U to vrijeme je Zagreb imao 20 km biciklističkih staza, a danas ih je 270 km. Napredak je vidljiv, prepoznao ga je i Ministarstvo zaštite okoliša EU te smo 2012. osvojili prvo mjesto na *Europskome tjednu mobilnosti*, događaju koji je pozitivno vrjednovao sve mjere što smo ih poduzeli (infrastruktura, edukacija, promocija) radi povećanja mobilnosti građana, što se u velikom dijelu odnose i na biciklistički promet. Kako smo svjesni važnosti sustavnog uvođenja biciklističkog prometa kroz grad, svi naši strateški dokumenti kao i operativni planovi sadrže bitne točke usmjerene upravo na biciklistički promet.

Od 2014. godine projektom javnih gradskih parkirališta do danas osigurali smo mjesto parkiranja za više od tisuću bicikala. Prvi u Hrvatskoj smo uveli dijeljeni promet s motornim vozilima u centru grada te u Travnom izgradili najveći i najmoderniji Biciklističko-prometni poligon za edukaciju djece i mladih u Hrvatskoj. Projekti koji su u tijeku i na kojima se intezivno radi poput Greenwaya, Istočne magistrale i spajanje mreže biciklističkih staza na području grada, upisat će Zagreb na cikloturističku kartu Europe.

Međutim, nije samo infrastruktura to što čini Zagreb biciklističkim gradom; tu su mnogobrojne sportske i rekreativne biciklističke priredbe. Tako je na Sljemenu izgrađena prva *enduro* staza na kojoj se održavaju natjecanja, kojom se koriste i rekreativci.

Zagreb je od prvog *Tour of Croatia* prijatelj i partner ove međunarodne biciklističke utrke koja u svijetu promovira ljepote grada i cijele Hrvatske.

Treba biti zadovoljan učinjenim, ali i intenzivno raditi na ostvarenju dugoročnih planova.

Gradonačelnik Grada Zagreba

Milan Bandić, dipl. politolog

UVOD

SADRŽAJ

1. BICIKLISTIČKA INFRASTRUKTURA

1.1 Biciklističke staze/trake	04
1.2 Zajedničko prometovanje	06
1.3 Rekreativne staze	09
1.4 Javna parkirališta za bicikle na području Grada Zagreba	11
1.5 Brojač bicikala/<i>Bike totem</i>	14
1.6 Prometni poligon za edukaciju djece	19

2. EDUKACIJA I PROMOCIJA

2.1 Europski biciklistički izazov – <i>European CyclingChallenge 2017</i>	21
2.2 Europski tjedan mobilnosti – <i>European MobilityWeek 2017</i>	24
2.3 CIVITAS SATELLITE – <i>Study visit on cycling</i>	26
2.4 Gradske tvrtke i Uredi	
2.4.1 Sektor za komunalno i prometno redarstvo Grada Zagreba	29
2.4.2 Sektor za promet	30
2.4.3 Zagrebački holding d. o. o., podružnica Čistoća	31
2.5 Sportski biciklizam	33
2.6 Ostala događanja	34

3. KAPITALNI PROJEKTI

3.1 Kapitalni projekt: <i>Greenway</i> – državna biciklistička ruta br. 2	36
3.2 Kapitalni projekt: Biciklistička magistrala – Zagreb istok	38

1. BICIKLISTIČKA INFRASTRUKTURA

1.1 Biciklističke staze/trake

U ožujku 2016. godine Ministarstvo pomorstva, prometa i veza donijelo je *Pravilnik o biciklističkoj infrastrukturi; NN 28/16.* Za prilagodbu postojećeg stanja Pravilniku određeno je razdoblje od dvije godine. Pojedine postojeće izgrađene dionice odgovaraju Pravilniku, a ostale će se tijekom rekonstrukcija prometnicâ ili samih stazâ uskladiti s Pravilnikom. U 2017. godini planirano je i izgrađeno **3020** metara novih biciklističkih staza/traka, a usklađeno s novim Pravilnikom (rekonstruirano) je **13 555** metara. Ukupna duljina biciklističkih staza/traka na području grada Zagreba iznosi **269 550** metara (270 km/siječanj 2018).

Detalj s novoizgrađene jednosmjerne staze uz Aveniju Većeslava Holjevca, svibanj 2017. g.

Dio novoizgrađene dvostruke staze u Vatikanskoj ulici (naselje Pobrežje), prosinac 2017. g.

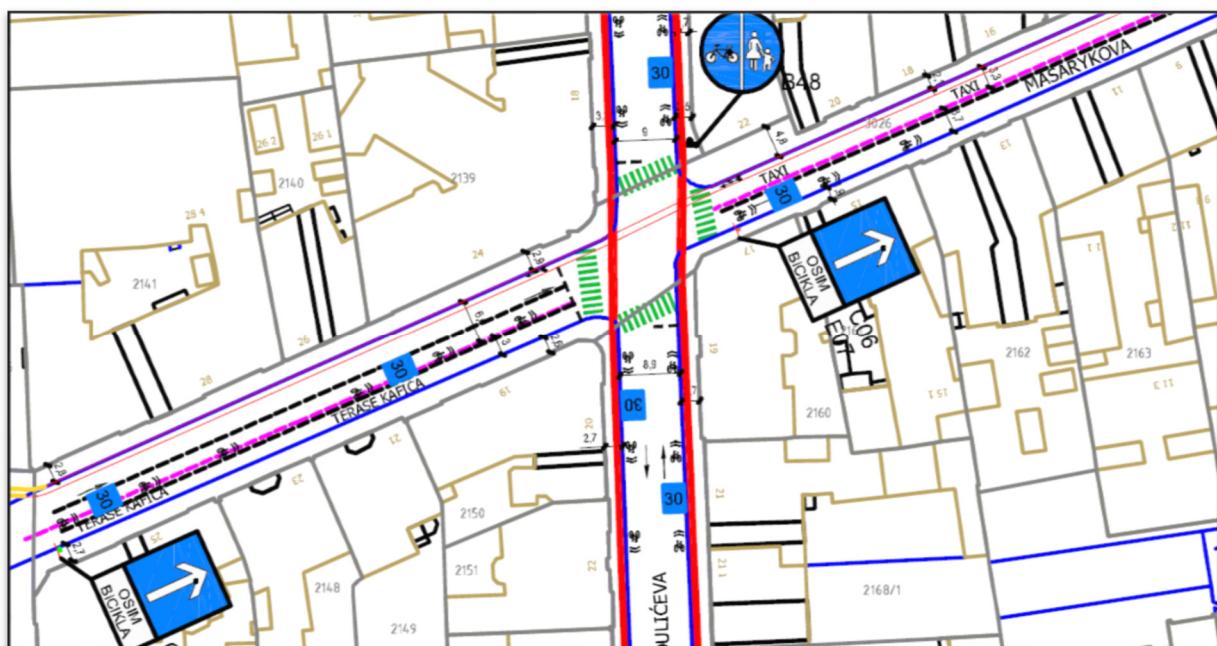

Primjer usklađenja biciklističke staze s Pravilnikom o biciklističkoj infrastrukturi RH
uz Aveniju Marina Držića, srpanj 2017. g.

1.2 Zajedničko prometovanje

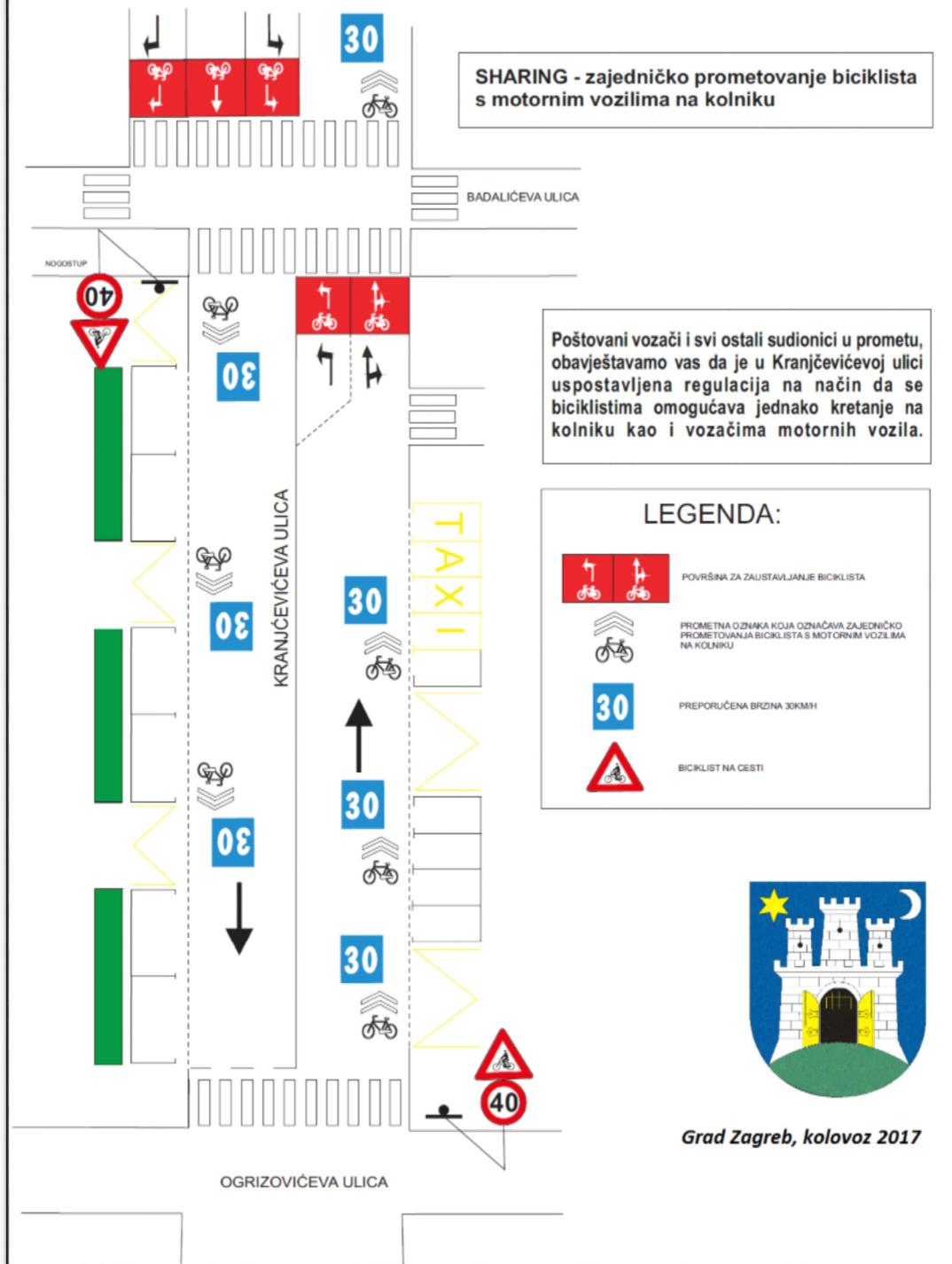
Zajedničko prometovanje (*sharing*) bicikala s ostalim vozilima na kolniku izvedeno je tijekom 2016. godine u Gajevoj i Katančićevoj ulici (**720 m**) te u zoni smirenog prometa Držićeva/Vukovarska (**1080 m**). Tijekom 2017. godine izvedeno je u Primorskoj, Kranjčevićevoj, Teslinoj, Kordunskoj, Berislavićevoj i Ulici A. Kovačića, što ukupno iznosi **2410** metara, te je ujedno obnovljena horizontalna signalizacija u Gajevoj ulici. Zaključno s 2017. godinom u Zagrebu se nalazi **4210** metara prometnica za zajedničko prometovanje biciklističkog i motornog prometa.

Izrađen je i Prometni elaborat (izvedbeni) za uspostavu prometnih površina za zajedničko odvijanje biciklističkog i motornog prometa na području gradske četvrti Donji grad koji će se koristiti pri uvođenju zajedničkog odvijanja motornog i biciklističkog prometa pri rekonstrukciji prometnica na području Donjeg grada.

Detalj Prometnog elaborata za uspostavu prometnih površina za zajedničko odvijanje biciklističkog i motornog prometa, prosinac 2017. g.

VOZAČI OPREZ! NOVA REGULACIJA PROMETA

Naputak za ponašanje unutar nove regulacije prometa pri zajedničkom dijeljenju kolnika.

Primjer zaustavnog prostora za bicikliste, Kranjčevićeva ulica, kolovoz 2017. g.

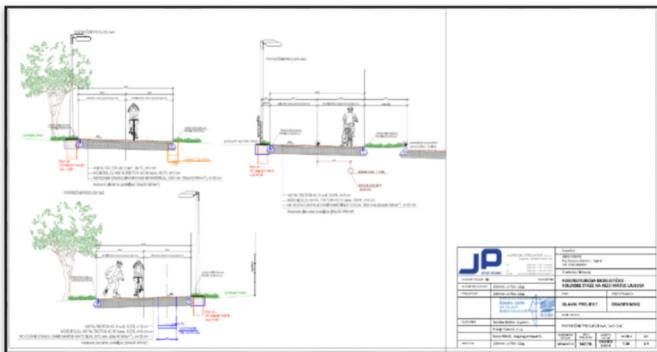

Kolnik označen horizontalnom signalizacijom za zajedničko prometovanje, (Gajeva ulica), obnovljeno u studenom 2017. g.

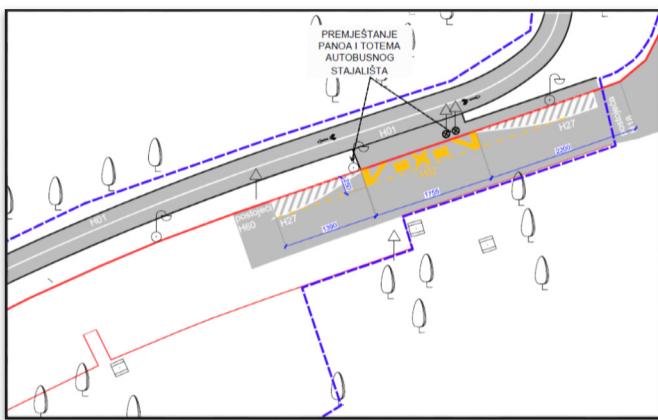
1.3. Rekreativne staze

Inicijativa zatvaranja prstena rolersko-biciklističke staze oko jezera Jarun postojala je više od 10 godina. Prva predlagana trasa je prolazila kroz samo naselje Petrine-Županići, međutim nije ostvarena zbog spornih imovinsko-pravnih odnosa i nepostojanja UPU-a Petrine Županići. Druga trasa, koja se protezala duž Aleje Matije Ljubeka, a koja je ujedno određena i važećim Generalnim urbanističkim planom Grada Zagreba, također nije ostvarena zbog nelegalno izgrađenog privatnog objekta koji se nalazi na samom rubu prometnice. Sukladno projektu, zatvoren je prsten biciklističko-rollerske staze na Jarunu, tako što je uklonjen dio objekta te je u potpunosti izgrađeno **500** metara staze, uključujući rasvjetu i postavljanje *Bike service* stupa uz samu stazu, kao i asfaltirana i uređena autobusna stanica Petrine. Ujedno je uređena cijela staza u dužini kruga od **6250** metara.

Na Medvednici se nalazi **144 440** metara biciklističkih staza namijenjenih rekreaciji, što uključuje **6100** metara enduro biciklističke staze namijenjene rekreaciji i natjecanju u potpunosti odvojene od pješačko-planinarskih tokova izgrađena 2016. godine.

Presjek biciklističko-rollerske staze iz projekta

Detalj iz projekta uređenja s autobusnom stanicom uz biciklističko-rollersku stazu, rujan 2017. g.

Bike service / solarni stup s osnovnim setom alata, rasvjetom, pumpom za gume, punjačem za mobitele, studeni 2017. g.

Detalj novoizgrađenog spoja biciklističko-rollerske staze na Jarunu, studeni 2017. g.

1.4 Javna parkirališta za bicikle na području Grada Zagreba

Projekt izgradnje parkirališta za bicikle na javnom prostoru primjenjuje se od 2014. na području grada Zagreba, a od veljače 2015. upućen je naputak Mjesnim odborima na području grada kojeg se treba pridržavati, kako bi se uskladila različita praksa te da bi se postigla maksimalna funkcionalnost parkiranja bicikala. Od ožujka 2016. godine isti model javnog parkiranja bicikala uvršten je u Pravilnik o biciklističkoj infrastrukturi pa je naš model, od ožujka 2016. Godine, i zakonska obaveza.

Do 2017. godine prema naputku i Projektu javnih gradskih parkirališta na području grada na 62 lokacije postavljena su 402 stalaka za bicikle, što omogućuje parkiranje 804 bicikala.

Tijekom srpnja 2016. izrađena je mrežna (*online*) karta na *Google maps*, s prikazom javnih parkirališta za bicikle na koju se redovito unose nove lokacije, po njihovoј implementaciji: www.google.com/maps/d/edit?mid=1DoQ_fUkdPpd7py7j-2cIKUFORCo

S dvije lokacije (kod HNK i Splavnice) uklonjeno je po 5 stalaka za bicikle radi uspostave veće parkirne površine u neposrednoj blizini.

U 2017. godine postavljeno je 183 stalaka na 34 lokacije, što omogućuje parkiranje za 366 bicikala.

Ukupno se na području grada Zagreba na 94 lokacije nalazi 575 stalaka, što omogućuje parkiranje za 1150 bicikala.

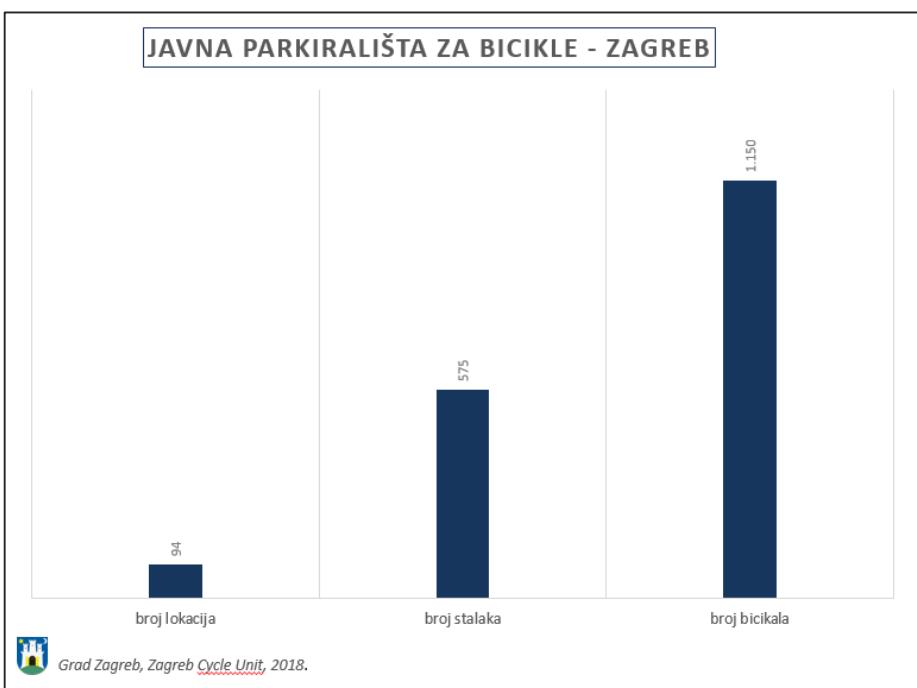
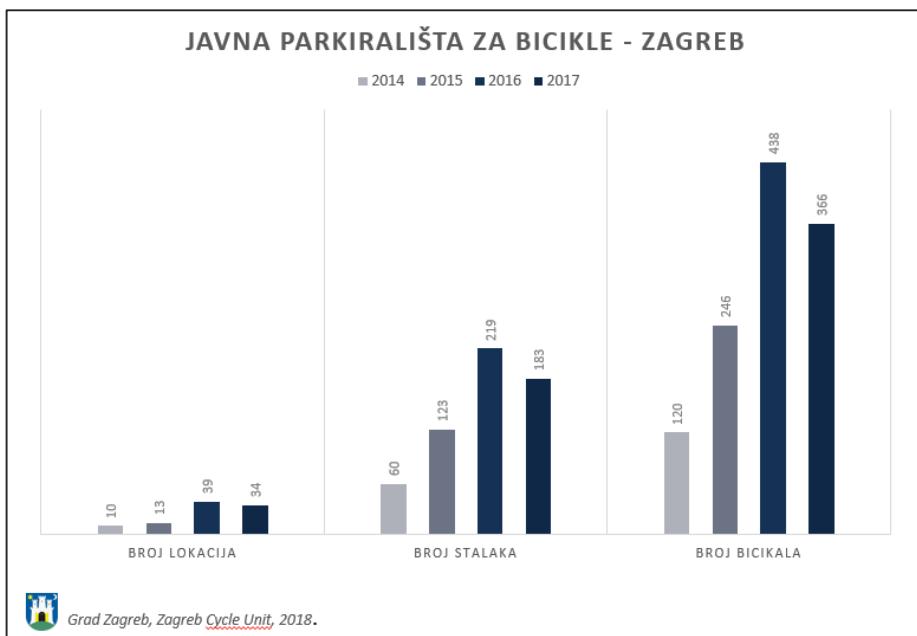

Parkiralište za bicikle uz Akademiju dramskih umjetnosti, Mažuranićev trg, travanj 2017. g.

Parkiralište za bicikle kod ljetnog kina Tuškanac.

1.5 Brojač bicikala / *Bike totem*

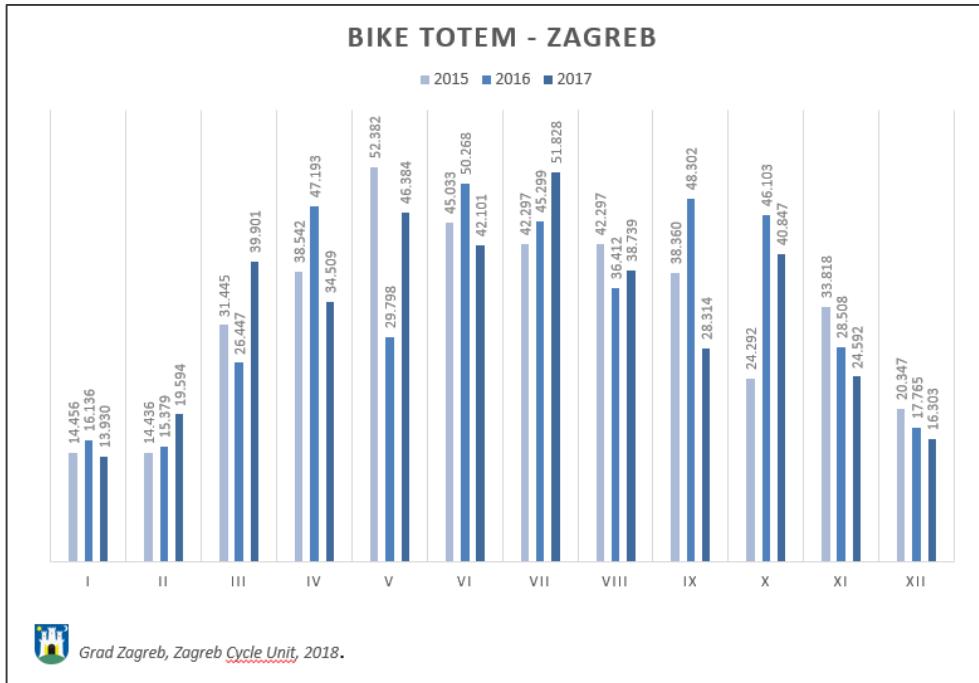
Na Trgu Stjepana Radića je 31. svibnja 2014. godine postavljen brojač biciklističkog prometa (*Bike totem*). Brojač bicikala nije projektiran i proizведен kao mjerni uređaj, već kao odličan način za promicanje vožnje biciklom te za podizanje svijesti o biciklu kao prijevoznom sredstvu u gradovima. Brojač bicikala pokazuje broj biciklista koji se kretao promatranom dionicom u jednom danu te postoji mogućnost prikaza koliko je biciklista prometovalo u godini dana. Fiksni brojač bicikala (*bike totem*) sastoji se od senzora bicikala (radarskog uređaja, IR uređaja, petlji, cijevnih detektora), totema u kojem se nalazi dnevni numerički prikazivač broja bicikala te predočnik (displej) koji grafički prikazuje godišnji biciklistički promet.

Bike totem je proizvela hrvatska tvrtka te se paralelno radi na usavršavanju programske podrške (softvera) kako bi praćenje prometa bilo što jednostavnije i preciznije. Podatke o prometu biciklista tvrtka dostavlja Gradu Zagrebu mjesечно, kumulativno za prošli mjesec.

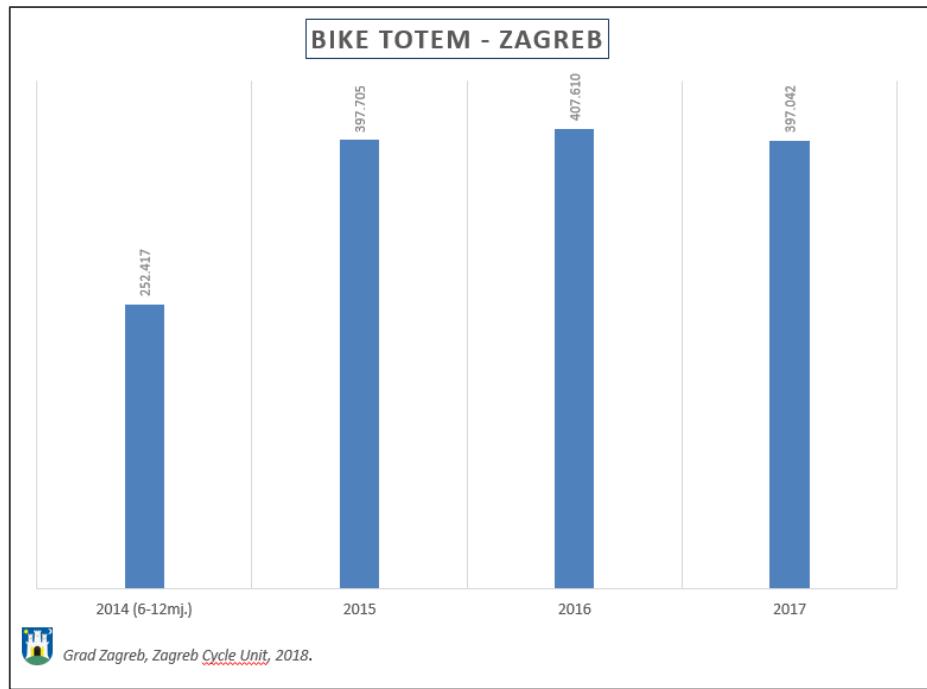
Na grafovima je prikazan broj prolazaka biciklista po mjesecima, kao i ukupan broj po prošlim godinama. Vidno je da broj prolazaka varira ovisno o vremenskim uvjetima (broj prolazaka znatno opada s količinom padalina tijekom mjeseca).

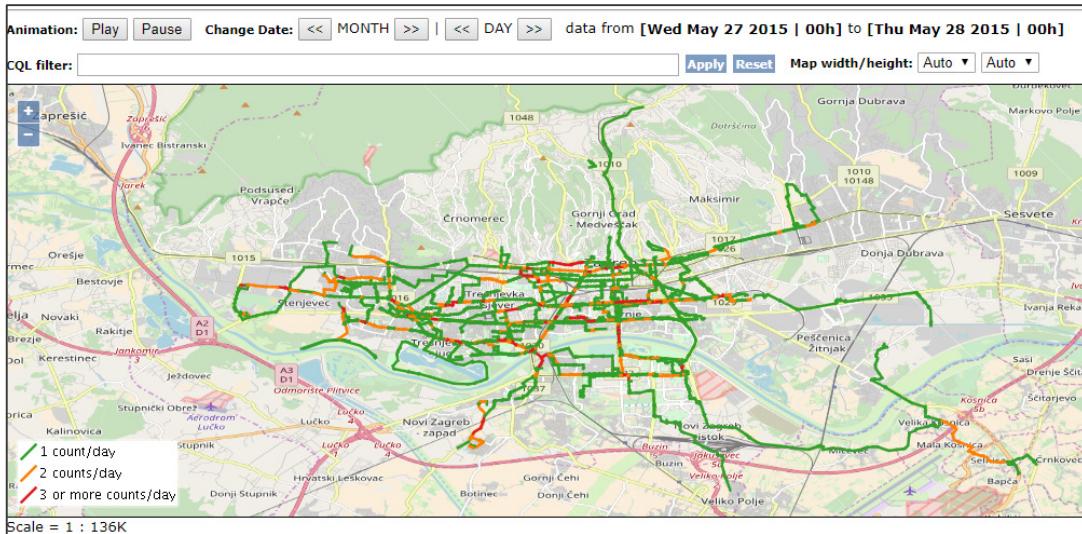
Brojač bicikala – *Bike totem*, 3. siječnja 2017. g.

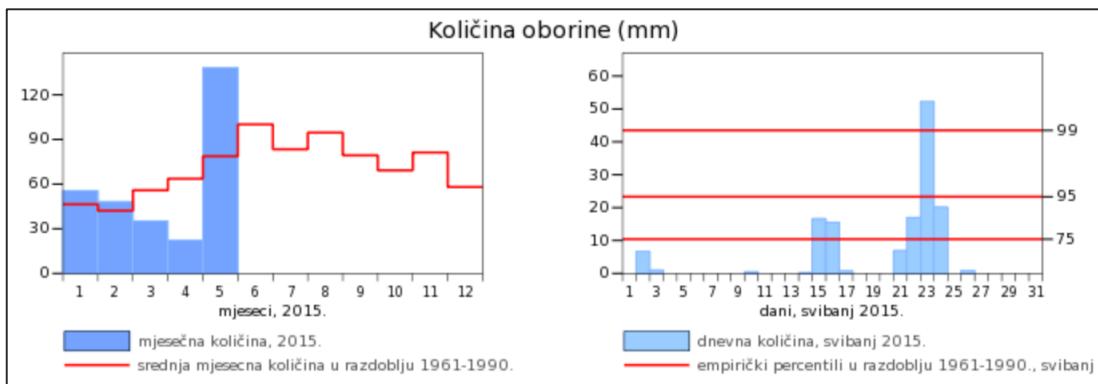
Grafički prikaz prolazaka bicikala po mjesecima za 2015., 2016. i 2017. g.

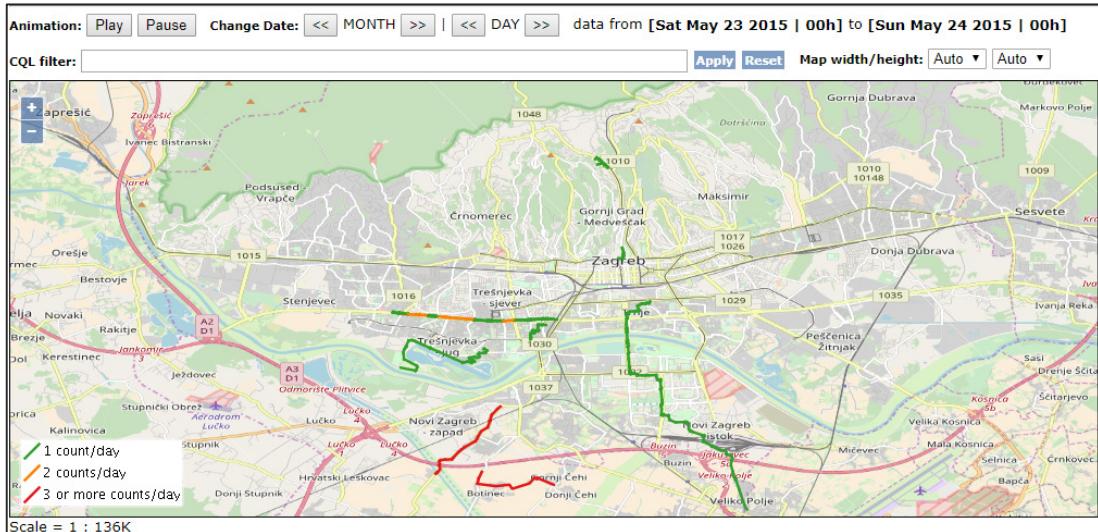
Grafički prikaz prolazaka bicikala po godinama od 31. svibnja 2014. do 1. siječnja 2018. g.

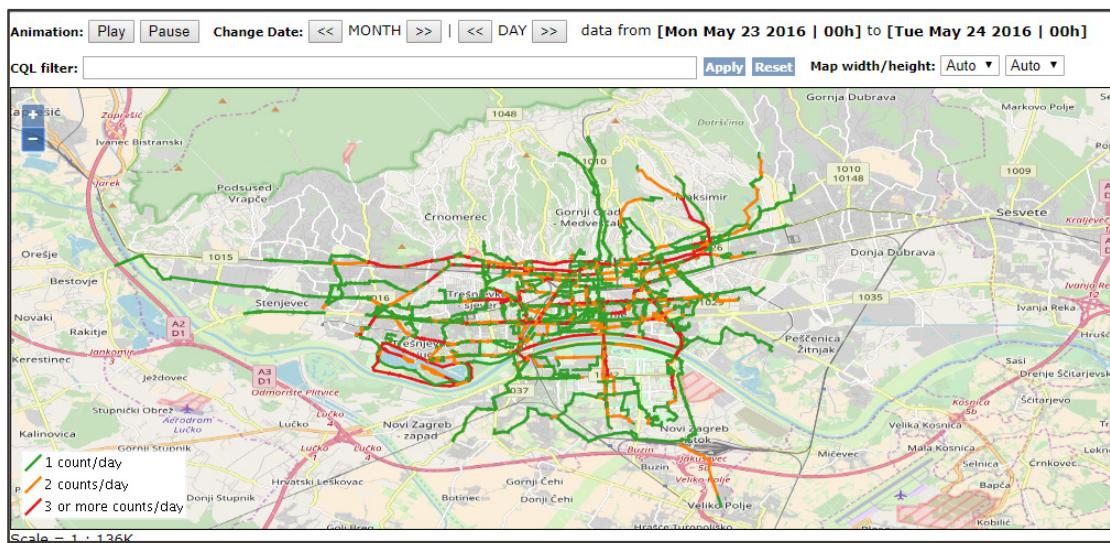
Prikaz prolazaka bicikala u dnevnom prometu, 27. svibnja 2015. srijeda, sunčano. #vozimzazagreb

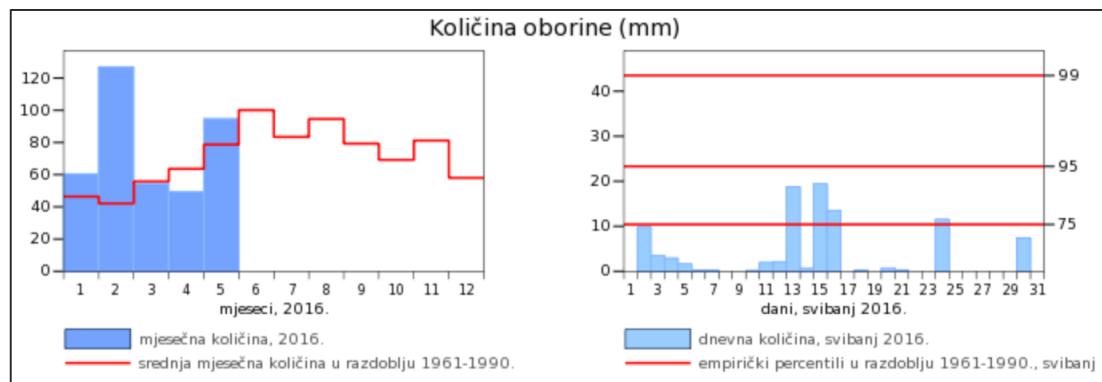
Prikaz količine oborina tijekom svibnja 2015. g. Izvor: DHMZ, klima.hr

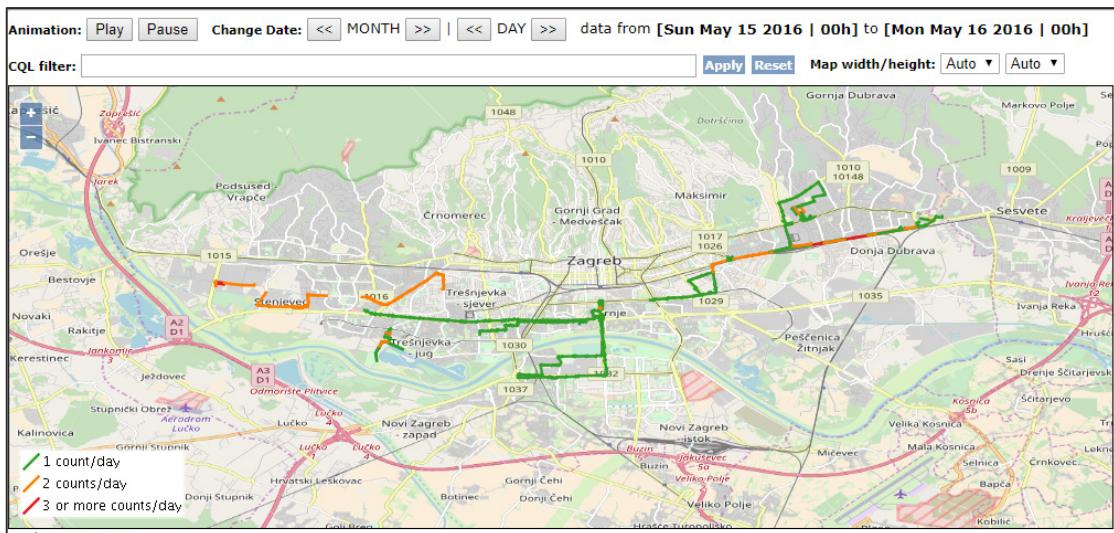
Prikaz prolazaka bicikala u dnevnom prometu, 23. svibnja 2015. subota, kišovito. #vozimzazagreb

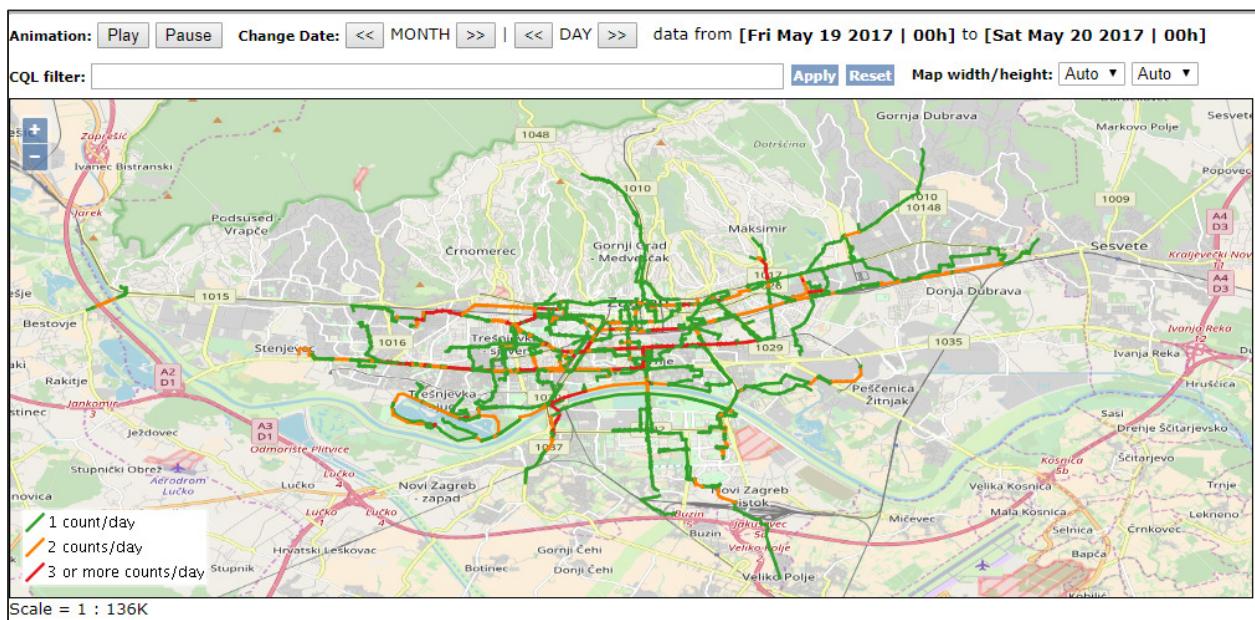
Prikaz prolazaka bicikala u dnevnom prometu, 23. svibnja 2016. ponedjeljak, sunčano. #vozimzazagreb

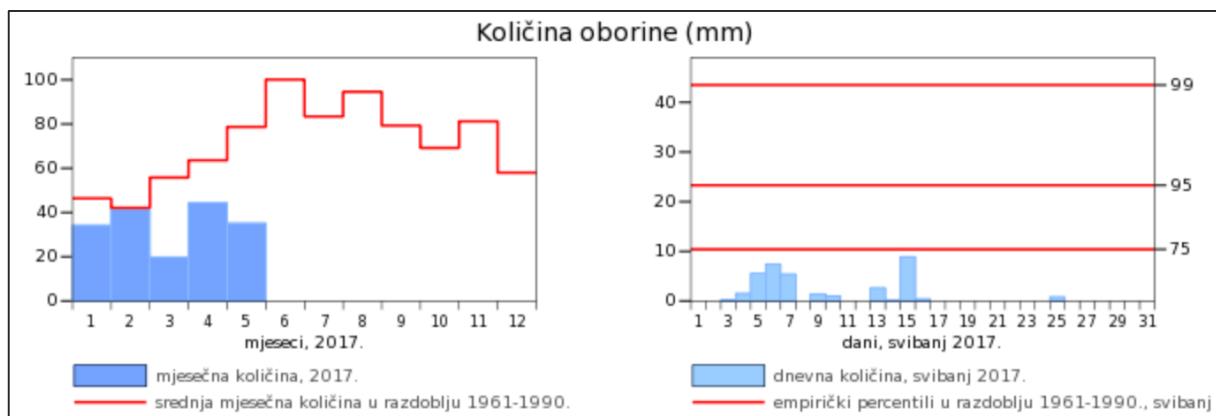
Prikaz količine oborina tijekom svibnja 2016. g. DHMZ, klima.hr

Prikaz prolazaka bicikala u dnevnom prometu, 15. svibnja 2016. g. nedjelja, kišovito. #vozimzazagreb

Prikaz prolazaka bicikala u dnevnom prometu, 19. svibnja 2017. petak, sunčano. #vozimzazagreb

Prikaz količine oborina tijekom svibnja 2017. g. Izvor: DHMZ, klima.hr

Kao što je vidljivo iz podataka prikupljenih kroz brojač bicikala – *Biketotem*, kao i iz prikupljenih podataka (*heatmaps*) građana koji se koriste biciklom za vožnju kroz grad, za odlazak na posao i obavljanje svakodnevnih poslova (ECC, svibanj) u razdoblju od 2015. – 2017. godine, zaklučak je da se građani grada Zagreba koriste biciklom za dnevna putovanja (prosječno 20 000 građana godišnje), no taj broj drastično pada s obzirom na vremenske uvjete. Ukoliko je kišni dan, više od 75% građana ne koristi bicikl za kretanje gradom.

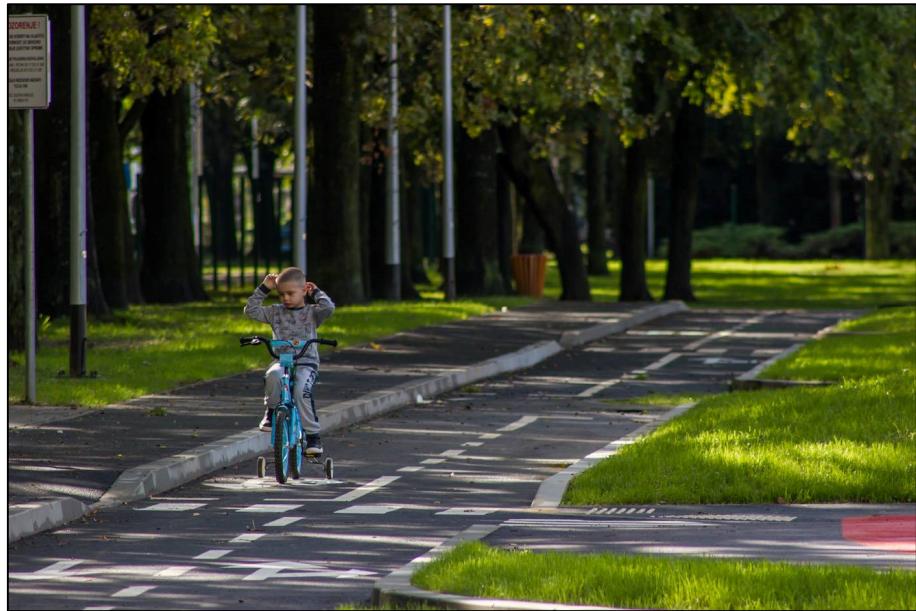
1.6 Prometni poligon za edukaciju djece

Da bi se povećala sigurnost u prometu djece i mlađih, tijekom studenog 2014. godine dogovoreno je da se započne s izgradnjom edukativno-prometnog poligona koji će služiti za odgoj i obrazovanje te vježbanje prometnih situacija djece i mlađih. Grad Zagreb je vlasnik zemljišta na kojem smo izgradili poligon uz OŠ Gustava Krkleca u Travnom. U suradnji sa samom Školu, MUP-om i HAK-om, Grad je izradio projektnu dokumentaciju za Poligon. Krajem 2016. godine na osnovu projekta prikupljene su sve dozvole te se u Proračun za 2017. godinu uvrstila izgradnja samog Poligona, koji je **otvoren 15. rujna 2017.** Poligon služi za edukaciju sve djece s područja grada, kao i nacionalna natjecanja kroz program *Sigurno u prometu*. Poligonom upravlja OŠ Gustav Krklec u suradnji s Gradom, MUP-om i HAK-om.

Ujedno je na inicijativu Gradonačelnika, osnovana Radna skupina za provedbu edukacije obrazovanja djece i mlađih u prometu s područja Grada Zagreba radi uključivanja što većeg broja djece u prometni odgoj i obrazovanje kroz polaganje vozačkih dozvola za vozače bicikala i aktivno uključivanje u školske Prometne jedinice. Od ukupnog broja osnovnih škola (108 u vlasništvu Grada Zagreba te 6 privatnih škola) samo je 10 škola uključeno u školske prometne jedinice (siječanj, 2018).

Detalj edukativno-prometnog poligona kod OŠ Gustava Krkleca, rujan 2017. g.

Detalj edukativno-prometnog poligona kod OŠ Gustava Krkleca, rujan 2017. g.

Članovi Prometne jedinice OŠ Gustava Krklec kod gradonačelnika Grada Zagreba, gosp. Milana Bandića nakon otvorenja edukativno-prometnog poligona, 25. rujna 2017.

2. EDUKACIJA I PROMOCIJA

2.1. Europski biciklistički izazov – *European Cycling Challenge* 2017#vozimzagreb

Europski biciklistički izazov – ECC2017 je urbano natjecanje europskih biciklističkih timova kojemu je cilj promocija održive mobilnosti i korištenje bicikala kao prijevoznog sredstva, a koje organizira SRM, upravno tijelo nadležno za javni prijevoz grada Bologne. Natjecanje se održava tijekom svibnja svake godine. Izazov je otvoren za sve stanovnike gradova koji sudjeluju u natjecanju, ili putuju u te gradove, ili iz njih, zbog posla, studija ili drugih razloga. Prihvatljiva su sva putovanja biciklom, osim onih koja su sportska aktivnost (npr. prihvatljiva su putovanja na posao, s posla, iz škole, kina, dućana itd.)

10. travnja 2017., KIC, konferencija za medije. Na slici: član Uprave Hrvatske poštanske banke d.d., Domagoj Karadjole; pročelnica Ureda za gospodarstvo, rad i poduzetništvo, Mirka Jozić, direktorica AdriaMedia Zagreb

d. o. o., Ivona Čulo, Veleposlanica Nizozemske, Nj. E. gđa. Ellen Berends i voditeljica projekta ECC2017 Darinka Jug.

Svaki grad koji sudjeluje u izazovu predstavlja njegov „gradski tim“, posebno uobličen za ECC2017. Ljudi koji žive u gradu ili putuju do grada, mogu se pridružiti timu i bilježiti svoja putovanja koristeći na pametnom telefonu besplatnu aplikaciju *Naviki* koju osiguravava SRM i na taj način pridonositi ukupnom broju kilometara svog gradskog tima. Rezultati o prijeđenoj kilometraži dostupni su na internetu i ažurirani u stvarnom vremenu na mrežnim stranicama ECC-

a tijekom trajanja izazova i na hrvatskom jeziku (www.cyclingchallenge.eu). Grad Zagreb je s partnerima (Veleposlanstvom Kraljevine Nizozemske, Hrvatskom poštanskom bankom i AdriaMediaZagreb) organizirao više događanja kojima je cilj bio promovirati upotrebu bicikla u svakodnevnom kretanju gradom te ujedno obrazovanje građana. Kao nositelj programa Grad Zagreb je osigurao 5 bicikala za Dječji dom Zagreb, te su na taj način i djeca, štićenici Doma mogli aktivno sudjelovati u izazovu. Ujedno je cijeli program imao i humanitarnu notu te je ukupno prijeđena kilometraža Zagrepčana, pretvorena u kune koje je HPB uplatila na račune djecematuranata koji su u 2017. godini izašli iz institucionalne skrbi, čime im je olakšan početak samostalnog života.

5. svibnja 2017. Dječji dom Zagreb, podružnica I. G. Kovačić, štićenici s odgajateljima i predstojnikom Stipom Babićem, zamjenicom pročelnika Ureda za obrazovanje, kulturu i šport Milom Jelavić i voditeljicom projekta ECC2017 Darinkom Jug.

U sklopu izazova organizirana je suradnja s umjetničkim udrugama i samim umjetnicima koji su izradili tematske razglednice. Izložba je održana u KIC-u te je u Koturaškoj ulici izrađen mural kojim je obilježeno 120 godina od prve biciklističke piste u Zagrebu, koja se nalazila upravo u spomenutoj ulici. Na temu bicikla organizirane su tribine i razgovori s građanima radi motivacije i aktivnog sudjelovanja u vožnji biciklom kroz grad. Cjelokupan program ECC-a je korišten kao lokalna/gradska promocija pod sloganom **#vozimzazagreb**. Ujedno se slogan (*hashtag*) koristio kao promotivan alat na društvenim mrežama pa je tako objavljivano sve vezano uz događanja tijekom svibnja na *Facebook* stranici **#vozimzazagreb**, kao i na promotivnim materijalima koji su se koristili, a sadržavali su isti slogan (majice, plakati, letci i sl.).

Zvona za bicikl #vozimzazagreb

*Stipan Tadić, zagrebački umjetnik mlađe generacije u tijeku crtanja murala u Koturaškoj ulici
u povodu 120 godina prve biciklističke piste u Zagrebu, travanj 2017. g.*

2.2 Europski tjedan mobilnosti – European Mobility Week 2017

Europski tjedan mobilnosti (ETM) je događaj koja se svake godine održava od **16. do 22. rujna** u organizaciji Europske komisije.

Gradu Zagrebu je ovo bila 11. godina za redom u kojoj sudjeluje s cijelovitim sedmodnevnim programom aktivnosti kroz koordinaciju Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, a u njegovom obilježavanju sudjeluju i ostali gradski uredi, kao i službe, ustanove te brojne udruge. Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo je nositelj najvećeg dijela aktivnosti vezanih uz biciklistička događanja kroz samu organizaciju, ali i potporu različitim udrugama koje su njihovi organiziratori.

Od prve godine sudjelovanja, prema ocjenama posebnog stručnog žirija Grad Zagreb je neprekidno uvrštan među prvih deset gradova, a 2012. godine osvojio je prvo mjesto i prestižnu nagradu *Mobility Award 2012*.

Cilj događaja je da se potakne javna svijest o potrebi uključivanja što većeg broja građana u ekološke načine kretanja kako bi se povećala kvaliteta života u urbanim sredinama.

Tema ETM-a 2017. *Dijeljenjem dobivate više*, bila je usredotočena na koncept dijeljenja prometnih sredstava u kretanju gradom. U sklopu programa otvoren je prometni poligon kod OŠ Gustava Krklec, organizirana Dječja biciklistička utrka, Prva biciklijada VG – ZG – VG; *Zagrebačka Žbica* na *Dan bez automobila* 22. rujna, kao i zatvoren promet u samom središtu grada radi poticanja većeg korištenja bicikla i pješačenja.

Gradonačelnik Grada Zagreba sa suradnicima na konferenciji za medije u povodu ETM-a 2017., rujan 2017. g.

Konferencija za medije održana s predstvincima Gradskih ureda, kao i mnogobrojnih partnera iz ostalih službi i nevladinih organizacija, rujan 2017. g.

Suradnja s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike, Ministar Tomislav Ćorić s predstvincama Grada Zagreba, 16. rujna 2017. g. Cvjetni trg

2.3 CIVITAS SATELLITE – Study visit on cycling

CIVITAS je izabrao grad Zagreb za grad domaćin projektu *CIVITAS Satellite* – Studijske posjete o biciklističkoj infrastrukturi, u kojoj su sudjelovali predstavnici lokalnih uprava europskih gradova koji tek započinju s uvođenjem biciklističkog prometa (Škotska, Ukrajina, Rumunjska, Poljska i Srbija). Kroz tri radna dana imali su priliku upoznati biciklističku infrastrukturu u Zagrebu te cjelokupne procese njenog ostvarenja, ali i kulturne i ostale znamenitosti grada Zagreba. Sudionici su kroz interaktivne radionice razradili što sve od viđenog i ostvarenog u gradu Zagrebu mogu implementirati u biciklističku infrastrukturu svojih gradova. Predavanja i radionice održane su u samoj Gradskoj upravi (pametna soba), ZG Forumu i KIC-u, a za razgled grada i same biciklističke infrastrukture korištene su usluge *Pedicab-a* i javnih bicikala. Sami su sudionici organizaciju radionice Grada Zagreba ocijenili visokim ocjenama, te se i na taj način Grad pozicionira kao poželjno mjesto za razmjenu znanja i iskustva na području uvođenja biciklističkog prometa u prometni sustav grada.

U nastavku se nalaze izjave dvoje sudionika radionice.

Milena Zindović, Grad Šabac: "Puno sam naučila o aktivnostima koje olakšavaju i promiču izvođenje zahvata različitih opsega, infrastrukturnih ulaganja kao i strateškog planiranja."

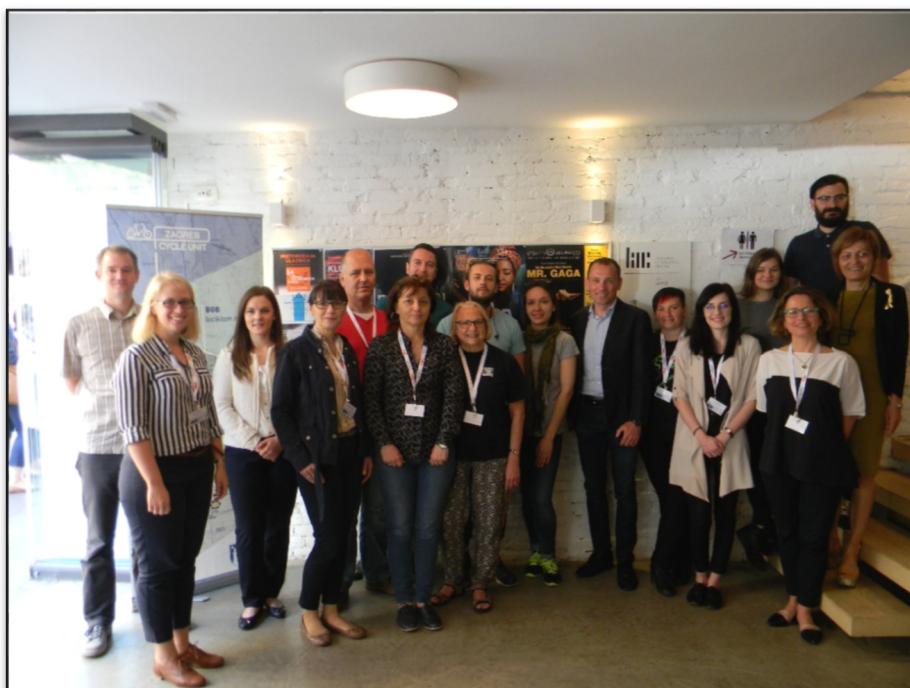
Steven Murrell, Grad Edinburgh: "Energija i strast su ključni za uspjeh, bez obzira koliko je mali broj ljudi uključen. Opet naglašavam, njihov (Grad Zagreb) entuzijazam za poslom je nevjerljiv. Razlika između naših gradova je što pri javnom savjetovanju građana u Zagrebu, nema mnogo problema, što uvelike pomaže u postizanju prometnih inicijativa."

Toni Biluš, zamjenik pročelnice Gradskog ureda za gospodarstvo, rad i poduzetništvo, Darinka Jug, voditeljica radionice na predavanju Alena Ordulja, zamjenika pročelnika Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet sa sudionicima radionice u Gradskoj Upravi, Pametna soba, 24. svibnja 2017. g.

Zajednička fotografija sudionika i predavača nakon radionice u ZG Forumu, Gajeva 27,
25. svibnja 2017. g.

Zajednička fotografija sudionika i predavača nakon radionice u KIC-u, Preradovićeva 5,
26. svibnja 2017.

Sudionici radionice u obilasku Grada, Maketa grada Zagreba u Cesarčevoj, 25. svibnja 2017. g.

2.4 Gradske tvrtke i Uredi

2.3.1 Sektor za komunalno i prometno redarstvo Grada Zagreba

Unutar Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet djeluje Sektor za komunalno i prometno redarstvo Grada Zagreba koji obavlja poslove provedbe nadzora nad propisima koje je donio Grad Zagreb. Kako bi rad komunalnih redara bio što učinkovitiji, a ujedno u skladu s ekološkom mobilnošću, svih pet područnih ureda, za obavljanje poslova nadzora koriste po dva *pedelec* bicikla po uredu (bicikl s elektromotorom).

*Djelatnici Sektora za komunalno i prometno redarstvo Grada Zagreba s biciklima ispred garaže na Trgu S. Radića 1,
Dan zimskog bicikliranja na posao, veljača 2017.*

2.3.2. Sektor za promet

Unutar Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet djeluje Sektor za promet Grada Zagreba koji obavlja poslove vezane uz tehničku regulaciju, sigurnost prometa, poslove planiranja i upravljanja prometom. Kako su navedeni poslovi često vezani uz rad na terenu, za terensko obavljanje poslova djelatnicima Sektora su na raspolaganju 16 bicikala (od toga je 12 bicikala nabavljeno tijekom 2017. godine).

Obilazak gradilišta biciklom djelatnika Sektora za promet, 2017. g.

2.3.3 Zagrebački holding d. o. o., podružnica Čistoća

Grad Zagreb je jedan od rijetkih europskih gradova koji koristi trokolice za pomoć pri čišćenju ulica i trgova. Zagrebački holding d. o. o., podružnica Čistoća ima **326** trokolica na mehanički pogon te od 2017. godine i **6** električnih trokolica.

Korištenje trokolica omogućuje radnicima lakše i jednostavnije obavljanje poslova čišćenja javnih površina. Njihov proces rada izgleda ovako:

Svakog jutra, nakon što dobije radni zadatak od poslovođe u komunalnoj bazi (polaznom mjestu), radnik uzima svoju trokolicu sa spremnikom za otpad volumena 120 litara, svoju metlu i lopatu te odlazi na dnevni program čišćenja gradskih ulica i trgova. Po dolasku na mjesto čišćenja radnik obavlja čišćenje prazneći košarice za otpatke na stanicama i terminalima, prikupljen otpad istresa u spremnik na trokolicu i vozi sitni otpad do mjesta odlaganja. Nakon što je iskrcao otpad, trokolicom se vraća na mjesto čišćenja, i tako nekoliko puta dok ne završi radni zadatak za taj dan. Povratkom u komunalnu bazu ostavlja trokolicu i alat pripremajući se za nov radni dan. Sami počeci korištenja trokolice na gradskim ulicama počinju neposredno nakon Drugog svjetskog rata, a sedamdesetih godina prošlog stoljeća ustrojava se poseban Odjel / Organizacijska jedinica za čišćenje i pranje gradskih ulica.

Novom sektorskom organizacijom Čistoće, unutar Sektora operative djeluje Služba čišćenja i pranja s 380 radnika, unutar koje su i vrijedni čistači ulica s trokolicama.

Korištenje trokolica omogućuje djelatnicima Čistoće lakše i jednostavnije obavljanje poslova čišćenja javnih površina, promovira biciklističku kulturu i smanjuje negativan utjecaj na okoliš. Redovito se uključuju u edukativno-promotivne aktivnosti vezane uz bicikлизam.

Gradonačelnik grada Zagreba,
gosp. Milan Bandić s djelatnicima Čistoće,
svibanj 2017.g. Cvjetni trg

Nepoznati djelatnik „Cesta“ na zagrebačkim ulicama,
foto: Pavao Cajzek, 1959. g.

Tradicionalna utrka trokolina koja se održava u lipnju od 2002. godine, Trg bana Josipa Jelačića.

Djelatnici ZGH – podružnice Čistoća aktivno sudjeluju u svim događajima i programima vezanim uz ekologiju i upotrebu bicikala u svakodnevnom životu. Europski tjedan mobilnosti, rujan 2017., Cvjetni trg.

2.5 Sportski biciklizam – *Tour of Croatia*

Grad Zagreb ulaze u razvoj sporta i uključivanje građana u sportske aktivnosti na području grada, pa tako i u sportski biciklizam za koji je sve veći interes građana nakon porasta upotrebe bicikala u svakodnevnom prometovanju. Velik broj građana i djece se rekreativno koriste biciklom, iz čega izrasta i sportski interes.

Biciklistički sport zauzima važno mjesto u svjetskoj promociji odredišta te je osobito Zagreb, već prošlogodišnjim domaćinstvom *Tour of Croatia*, prepoznat ne samo kao izvrstan suorganizator nego kao grad u kojem je biciklizam važna karika ukupne cikloturističke ponude. U travnju 2017. Grad Zagreb je bio partner u organizaciji treće utrke *Tour of Croatia* te je u Zagrebu održana posljednja dionica. Dvjestotinjak sudionika ušlo je u završno natjecanje središnjim ulicama grada, a cjelokupan događaj završio je na Trgu svetog Marka. Prijenos utrke, osim hrvatskih medija, popratili su i inozemni mediji, između ostalih i Eurosport. Ovakva međunarodna utrka zahtijeva i ozbiljnju profesionalnu organizaciju u kojoj sudjeluje oko tisuću sudionika: uz 160 natjecatelja, u Hrvatsku dolazi i 200-tinjak članova njihova pratećeg osoblja. Nadalje, angažirano je oko 200-tinjak ljudi u organizaciji, službenika utrke te oko 400-tinjak volontera.

Pobjednici na postolju u Zagrebu, Markov trg 2017. g.

2.6 Ostala događanja

Na području Grada Zagreba održavaju se mnogobrojne biciklijade i različita druga događanja vezana uz vožnju bicikla koja Grad podržava kroz različite modele od pokroviteljstva do finansijske pomoći. Neka od događanja su tradicionalna, a neka su održana po prvi put u 2017. godini.

1.	Biciklijada Trsat – Banja Luka	BK Frankopan, Ogulin
2.	GranFondo 2017.	TOOLS4SCHOOL d. o. o.
3.	Animacikl	Animafest
4.	Zagrebačka biciklijada	KUD Propuštovec
5.	15. biciklistička karavana Put prijateljstva, Vukovar – Ljubljana 2017.	Hrvatsko društvo Ljubljana
6.	Biciklistički Maraton Za Kornatske Vatrogasce 2017., Zagreb – Vodice	BK Sutla i DVD Sesvetski Kraljevec
7.	Međunarodna profesionalna biciklistička utrka, Zagreb – Ljubljana	BK Zagreb
8.	Enduro Zagreb 2017. – Markuševec	BK Opušteno
9.	Biciklom za Vukovar	Udruga Biciklom ZA
10.	Radionica ECF Leadership programa	Udruga Sindikat biciklista
11.	ExploreZagreb&nature park Medvednica on the e-bike	Obrt ESA
12.	Hike – bike – climb & Taste Zagreb	Zemlja – voda – zrak d. o. o.
13.	Zagreb Pedicab	Pedicab d. o. o.
14.	Bike2Lock	NB7 Industry d. o. o.
15.	Sportski, avanturistički i izletnički turizam u PP Medvednica	Horvat turizam d. o. o.
16.	Bicikl za najbolji Start up	Zagreb Connect konferencija

Start Enduro utrke, Medvednica, rujan 2017. g.

20. svibnja 2017., Zagrebačka biciklijada do Prepuštvaca, #vozimzazagreb

Obilazak Greenwaya s predstavnicima europskih gradova tijekom radionice u Zagrebu, 25. svibnja 2017. g.

3. KAPITALNI PROJEKTI

3.1 Kapitalni projekt: *Greenway – državna biciklistička ruta br. 2*

Projektom se planira izgraditi biciklistička prometnica GREENWAY koja prati tok rijeke Save od granice sa Slovenijom do Ljevgog Dubrovčaka ukupne duljine 121,6 km, s dodatnom opremom koja uključuje: rasvjetu, punjače za e-bicikle (*pedelece*), odmorišta, parkirališta, info-oznake, brojače prometa. Planira se i uređenje prilaza mostovima, kao i uređenje prilaza i spojeva na postojeću biciklističku i cestovnu infrastrukturu. Projekt pripada projektima održive urbane i regionalne mobilnosti, kojim se promiče održiv promet, podiže sigurnost prometa te osigurava bolja povezanost biciklističkih prometnica na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

Projekt izrade *Studije izvodljivosti za Greenway – državnu biciklističku rutu br. 2* završen je 29. lipnja 2015. godine. Pripremljena Studija izvodljivosti kao rezultat ovog projekta, podloga je za izradu potrebne tehničke dokumentacije (od idejnog projekta do razine izvedbenog projekta) u svrhu cjelokupne pripreme za ostvarenje izgradnje biciklističke i popratne infrastrukture Grada Zagreba i Zagrebačke županije kao relevantnog dijela prometnog sustava. Ostvarenjem projekta postići će se visoka razina cikloturističke ponude Grada Zagreba i povezanosti sa širom regijom.

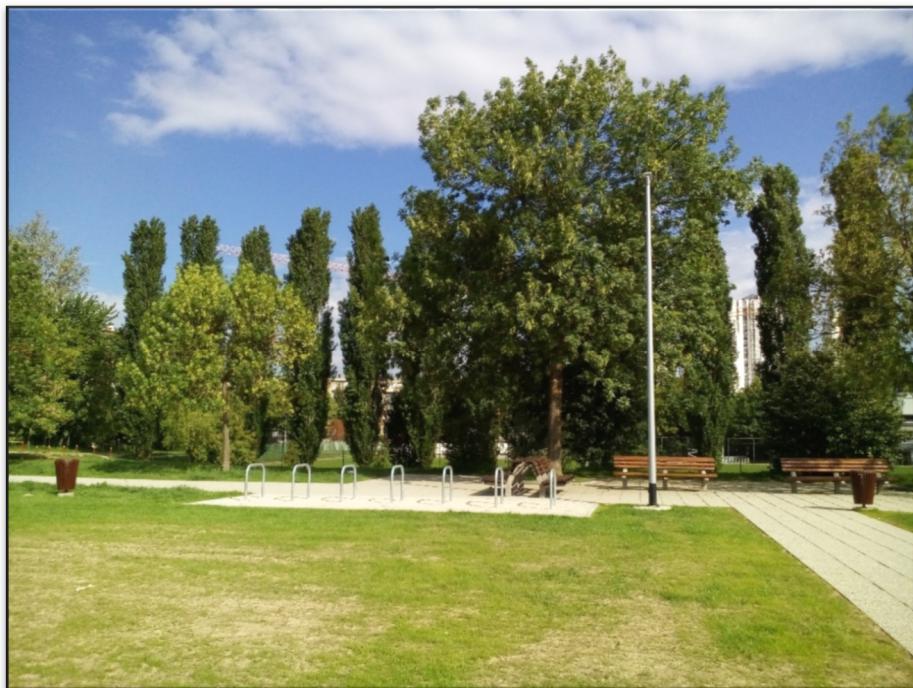
U cijelom izvještajnom razdoblju odvijali su se sastanci s predstavnicima Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture o modelima sufinanciranja daljnje provedbe projekta, ali zbog političke situacije (tehnika Vlada, izvanredni izbori) tijekom 2016. godine nije došlo do planiranog ostvarenja II. faze projekta pa je ona započeta tijekom 2017. godine kada je potpisana sporazum sa Zagrebačkom županijom o ostvarenju II. faze projekta. U skladu s tim ugovoren je tehničko vođenje projekta s konzultanskom tvrtkom *Erste&Young d. o. o.* i raspisana javni poziv nabave za izradu projektne dokumentacije za rutu *Greenway*.

Aktivnost	2017												2018			
	Rujan				Listopad				Studen				Prosinc			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Prethodno savjetovanje sa zainteresiranim gospodarskim subjektima																
Izvješće o prethodnom savjetovanju																
Obavijest o nadmetanju (datum slanja 6. listopada 2017.)																
Objava Dokumentacije o nabavi (objavljena 9. listopada 2017.)																
Upiti gospodarskih subjekata																
Zalba na Dokumentaciju o nabavi (objavljena 24. listopada 2017.)																
Rješenje DKOM-a (21. studenog 2017.)																
1. Objasnjenje Dokumentacije o nabavi (objavljeno 4. prosinca 2017., produžen rok za dostavu ponuda do 4. siječnja 2018.)																
1. Izmjena Dokumentacije o nabavi (objavljena 8. prosinca 2017.)																
Upiti gospodarskih subjekata																
2. Objasnjenje Dokumentacije o nabavi (objavljeno 28. prosinca 2017., novi rok za dostavu ponuda 16. siječnja 2018.)																
2. Izmjena Dokumentacije o nabavi (objavljena 11. siječnja 2018., novi rok za dostavu ponuda je 31. siječnja 2018.)																
3. Izmjena Dokumentacije o nabavi (objavljena 26. siječnja 2018., novi rok za dostavu ponuda je 13. veljače 2018.)																
3. Objasnjenje Dokumentacije o nabavi (objavljeno 2. veljače 2018., rok za dostavu ponuda 13. veljače 2018.)																
4. Izmjena Dokumentacije o nabavi (objavljena 2. veljače 2018., rok za dostavu ponuda 13. veljače 2018.)																
Rok za dostavu ponuda (13. veljače 2018.)																

Hodogram javne nabave za izradu projektne dokumentacije za projekt *Greenway – državna biciklistička ruta br. 2*.

3D prikaz Greenwaya – državne biciklističke rute br. 2.

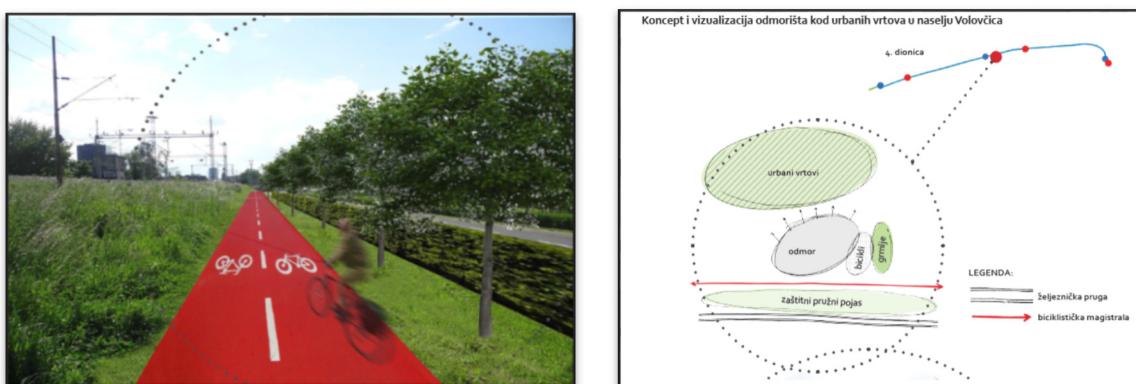

Između mosta Mladosti i Savskog mosta uređena je šetnica s odmorištima i parkiralištima za bicikle te rasvjeta duž cijelog nasipa, svibanj 2017. g.

3.2 Kapitalni projekt: Biciklistička magistrala – Zagreb istok

Grupa studenata Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, smjera Krajobrazne arhitekture, autori su projektne ideje uređenja biciklističkog koridora od Studentskog centra do Kampusa Borongaj koji je poslužio kao temelj za izradu plana uređenja biciklističkog koridora od centra grada Zagreba do Dugog Sela pod nazivom *Biciklistička magistrala – Zagreb istok*.

Rezultat suradnje s Fakultetom je krajobrazno idejno rješenje za uređenje biciklističkog koridora istočnog dijela Grada Zagreba koje je završeno 15. srpnja 2016. godine, a na kojem će se temeljiti izrada projektne dokumentacije potrebne za prijavu prema Europskim fondovima za izgradnju infrastrukture.

Izvadak iz elaborata Istočne magistrale, 2016. g.

Da bi se pristupilo daljnjoj provedbi projekta, kojemu je cilj izgradnja biciklističke infrastrukture u pojusu željezničke pruge, potpisani je sporazum o suradnji s HŽ Infrastrukturom d. o. o. Provedbom projekta, biciklističkom stazom će se povezati središte grada s istočnim dijelom grada, odnosno susjednom županijom.